

MARIBOR V LETNICAH

- 2400-1900 pr. n. št. - najdbe iz bakrene dobe govorijo, da so na ozemlju današnjega Maribora že živeli ljudje.
- ok. 800 pr. n. št. - na ozemlju današnjega Maribora so že vsaj štiri ilirske naselbine.
- ok. 400 pr. n. št. - v deželo pridejo Kelti, prinesejo kulturo mlajše železne dobe in zavladajo nad Iliri.
- zadnja leta pr. n. št. - naše kraje zasedejo Rimljani; na ozemlju današnjega Maribora je le manjša rimska naselbina s prehodom čez Dravo in križiščem cest v Celje, Ptuj in Virunum (današnja Gospa Sveta na Koroškem); v bližini je meja med rimskima provincama Norik in Gornja Panonija.
- do 400 n. št. - nekdanje ilirsko in keltsko prebivalstvo se romanizira.
- po 568 - v deželo pridejo Avari in Slovani ter jo poselijo.
- ok. 745 - nad predniki Slovencev zagospodarijo germanski Franki, fevdalni sistem utrjuje oblast tujega plemstva.
- 843 - delitev frankovske države; ozemlje današnjega Maribora preide v sestavo vzhodnofrankovske države, nato nemškega cesarstva.
- 1147 - območje današnjega Maribora je združeno v Štajersko; ta postane leta 1180 vojvodina.
- 1164 - prva zanesljiva omemba gradu v krajini (Marchburch), ki da naselbini pod seboj ime; grad stoji na griču, ki se danes imenuje Piramida; pozidan je bil približno na sredini Podravske mejne krajine, ki jo je nemško cesarstvo ustanovilo za varstvo pred Madžari.
- 1209 - Maribor je prvič omenjen kot trg.
- 1248 - prvič je omenjena današnja stolnica.
- 1254 - Maribor je prvič omenjen kot mesto; razvilo se je iz naselbine na dravskem obrežju pod gradom.
- 1278 - po zmagi Rudolfa Habsburškega nad Otokarjem II. se Maribor začneja razvijati; dobi obzidje s stolpi, jarkom in trojimi vrati; razmahnejo se trgovina, obrt in vinogradništvo; mesto ima monopol nad podravsko vinsko trgovino s Koroško; v mestu osnujejo svoje sedeže razne cerkvene in posvetne gosposke; v mesto se priseli precej Židov; ti se ukvarjajo predvsem z vinsko trgovino in denarništvom; v južnovzhodnem delu mesta si uredijo geto s sinagogo; Slovenci prebivajo v severozahodnem delu mesta v Slovenski ulici (l. 1319 je prvič omenjena v listini kot Windische Gazze).
- 1478-1480 - pozidan je grad ob severovzhodnem vogalu mesta 1480 - ogrski kralj Matija Korvin (kralj Matjaž iz slovenske ljudske pesmi) v boju proti cesarju Frideriku pridre pred Maribor, ga obkoli, a ne zavzame.
- 1497 - Žide preženejo iz mesta.

- 1513 - požar upepeli skoraj vse mesto.
- 1515 - pozidan je Rotovž.
- 1532 - turški sultan Sulejman II. oblega s stotisočglavo vojsko Maribor, a ga ne osvoji.
- 1600 - rekatolizacijska komisija izžene protestante iz Maribora; v bližnji Betnavi razstrelijo protestantsko molilnico, razdenejo pokopališče in uničijo protestantsko šolo.
- 1601, 1648, 1650, 1699 - požari opustošijo mesto.
- 1680 - kuga, ki v 17. stol. petkrat obišče mesto, to leto razsaja najhuje; za njo umre 483 ljudi, tretjina takratnega mestnega prebivalstva.
- 1711 - v Mariboru poslednjič obsodijo na smrt čarovništva obtožene ženske.
- 1752 - Maribor postane središče okrožja in sedež okrožnega urada.
- 1758 - jezuiti ustanovijo gimnazijo.
- 1782 - mesto dobi glavno šolo.
- 1784 - ustanovljena je predmestna slovenska (današnja frančiškanska) župnija.
- 1795 - mesto dobi prvo tiskarno.
- 1805, 1809 - francoski vojaki zasedejo mesto.
- 1846 - skozi mesto je speljana južna železnica, ki nato poveže Dunaj s Trstom (1857); z njo se začne razcvet mesta.
- 1848 - ob marčni revoluciji ustanovijo v mestu narodno gardo; Maribor se okrepi kot sedež okrožja, ki združuje vse Slovence na Štajerskem.
- 1850 - mestni občini se pridružijo koroško, graško in magdalensko predmestje.
- 1852 - pozidana je gledališka stavba.
- 1859 - škof Anton Martin Slomšek prenese sedež lavantinske škofije iz Št. Andraža na Koroškem v Maribor; skoraj vsi štajerski Slovenci pridejo pod njeno varstvo; z bogoslovjem dobi mesto prvo visoko šolo.
- 1861 - v Mariboru je ustanovljena Slovanska čitalnica, jedro slovenskega narodnega gibanja na Štajerskem; mesto ustanovi svojo hranilnico.
- 1862 - mesto se industrializira z osrednjimi delavnicami Južne železnice na desnem bregu Drave; izhajati začne prvi mariborski (nemški) časnik.
- 1863 - Maribor se s koroško železnico poveže čez Dravograd s Celovcem in z Južno Tirolsko.
- 1866 - Maribor postane samoupravna občina.
- 1867 - izhajati začne list Slovenski gospodar, namenjen kmečkemu ljudstvu.
- 1868 - mladoslovenci začno v Mariboru tiskati politični list Slovenski narod.
- 1869 - mesto dobi plinsko razsvetljavo.
- 1870 - ustanovljena je višja realka, utrdi se učiteljišče.
- 1870 - nemška zmaga nad Francijo okrepi nemški nacionalizem; v Mariboru se ostrijo narodna nasprotovanja med Nemci in Slovenci.
- 1898 - Maribor postane sedež okrožnega sodišča.

- 1899 - Slovenci si pozidajo Narodni dom, središče političnega, gospodarskega in kulturnega življenja štajerskih Slovencev.
- 1900 - pozidana je frančiškanska cerkev s samostanom (dela so se začela 1892).
- 1901 - mesto dobi vodovod.
- 1902 - pozidana je sodna palača.
- 1903 - ustanovljeno je slovensko Zgodovinsko društvo; leto kasneje začne izdajati znanstveno revijo Časopis za zgodovino in narodopisje, s katero naveže znanstvene stike po Evropi; ustanovi si knjižnico, predhodnico današnje Univerzitetne knjižnice.
- 1913 - čez Dravo je zgrajen most (današnji Stari most).
- 1914 - izbruhne prva svetovna vojna.
- 1918 - proti koncu vojne ustanovijo v Mariboru Narodni svet za Štajersko, najvišji slovenski politični organ v deželi.
1918 - 1. novembra prevzame Narodni svet upravo na slovenskem Štajerskem; vojaško poveljstvo je zaupano generalu Rudolfu Maistru.
1918 - 23. novembra razoroži general Rudolf Maister s svojo vojsko nemške brambovce (Schutzwehr) in zagotovi Maribor Sloveniji.
1918 - 1. decembra se Maribor združi v novo državo - Kraljevino Srbov, Hrvatov in Slovencev.
1918, 1919 - v mestu se oblikuje slovenska uprava, v šole je uvedena slovenščina; ta postane uradni jezik.
- 1920 - Maribor dobi elektriko iz bližnje falske elektrarne.
- 1921 - izvoljen je prvi slovenski župan.
- 1922 - začetek razvoja mariborske tekstilne industrije.
- 1923 - Maribor postane sedež velike upravne enote - oblasti.
- 1930 - Maribor dobi odprto kopališče na Mariborskem otoku; razvijati se začne turizem.
- 1936, 1939 - delavske stavke.
- 1941 - 6. aprila napade Nemčija Jugoslavijo; nacistična vojska zasede 10. aprila Maribor; slovenske šolske, kulturne in prosvetne institucije so odpravljene, slovensko gospodarstvo uničeno, slovenščina izgnana iz javnega življenja; mnoge Slovence preženejo, v mariborski jetnišnici streljajo talce; Maribor postane žarišče odpora v severovzhodni Sloveniji.
1941 - 29. aprila prva akcija v Mariboru in Sloveniji zoper okupatorja: v Volkmerjevem prehodu mladinci zažgejo avtomobila okupatorske uprave.
- 1944-1945 - zavezniška letala v 55 napadih bombardirajo mesto in ga močno porušijo.
- 1945 - 9. maja je Maribor osvobojen; postane sedež mariborskega okrožja.
1945-1947 - obdobje obnove; odpravljajo se posledice vojne; obnovijo se slovensko šolstvo, uprava in kulturne ustanove; Maribor dobi radijsko postajo.
- 1947 - dograjena tovarna avtomobilov na Teznem začne proizvodnjo.

- 1948 - delovati začne hidroelektrarna Mariborski otok.
- 1949 - izdelan je regulacijski (urbanistični) načrt Maribora.
- 1950 - ustanovljena je Založba Obzorja.
- 1952 - odpre se športni park v Ljudskem vrtu.
- 1954 - ustanovljena je Umetnostna galerija.
- 1959 - ustanavljati se začno višje šole; delovati začne pohorska vzpenjača.
- 1963 - speljan je Titov most čez Dravo; dograjene so tribune in telovadnice v Ljudskem vrtu.
- 1964 - prva Zlata lisica - svetovno prvenstvo v slalomu za ženske na Pohorju
- 1964 - odpravljen je mariborski okraj.
- 1967 - občine Center, Tabor in Tezno se združijo v enotno občino Maribor.
- 1968 - dograjena je hidroelektrarna Srednja Drava v Zlatoličju; pred pregrado v Melju se reka sredi mesta vzdigne in umiri.
- 1972 - pozidano je pokrito kopališče Pristan.
- 1975 - ustanovljena je mariborska univerza.
- 1976 - v Slivnici pri Mariboru je odprto sodobno letališče.
- 1977 - sprejet je urbanistični načrt za stanovanjski predel Maribor - jug.
- 1980 - sklenjen je družbeni dogovor o prenovi starega mestnega jedra.
- 1981 - do kraja je elektrificiran železniški promet med Trstom in Šentiljem.
- 1981 - enotna mariborska občina se razdeli na šest občin - Rotovž, Tabor, Pobrežje, Tezno, Ruše in Pesnica; povezane so v posebno upravopolitično skupnost Mesto Maribor.
- 1984 - na Taboru je odprta večnamenska dvorana.
- 1988 - skozi mesto je speljana hitra cesta, izgradnja dvonadstropnega mostu.
- 1989 - pozidana je stavba Univerzitetne knjižnice.
- 1990 - občine Rotovž, Tabor, Tezno in Pobrežje se združijo v občino Maribor; Ruše in Pesnica ostaneta samostojni.
- 1998 - novi Koroški most poveže kamniško predmestje s Studenci in tvori del načrtovane zahodne magistralne obvoznice.
- 1999 - ustanovitev teološke fakultete, univerzitetnega športnega centra in dvorane Leona Štuklja, obnova kopališča Pristan z olimpijskim bazenom, izgradnja številnih nakupovalnih centrov na obrobju mesta (Obi, Baumax, Mercator, Merkur Kranj).
- 2001 - izgradnja najmodernejšega in enega največjih nakupovalnih centrov v Sloveniji Europark.
- 2002 - novo obdobje na področju letalske logistike mesta (letališče Maribor - Slivnica kupil Prevent iz Slovenj Gradca)